

Kursplan

för kurs på grundnivå

Teoretisk filosofi I - logik

Theoretical Philosophy I - logic

30.0 Högskolepoäng

30.0 ECTS credits

Kurskod:	FITFLO
Gäller från:	HT 2024
Fastställt:	2024-02-14
Ändrad:	2024-03-01
Institution:	Filosofiska institutionen
Ämnesgrupp:	Filosofi
Fördjupning:	G1N - Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav
Huvudområde:	Filosofi

Beslut

Fastställt av: Filosofiska institutionens styrelse, 2024-02-14

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Matematik 4 (äldre kurs Matematik D). Alternativt: Matematik fortsättning nivå 2. Kravet på matematik kan också uppfyllas av Förberedande kurs i matematik, 7,5 hp, från Stockholms universitet.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
KUV0	Kunskapsteori och vetenskapsfilosofi	7.5
LOG1	Logik I	7.5
LOG2	Logik II	7.5
TMF0	Tidigmodern filosofi	7.5

Kursens innehåll

Kursen behandlar den teoretiska filosofins grundläggande frågor om kunskap, språk och verklighet, med ett speciellt fokus på logik.

Kursen består av följande delar:

Del 1: Kunskapsteori och vetenskapsfilosofi, 7.5 hp

Delkursen behandlar samtida kunskapsteori och vetenskapsfilosofi.

Inom det kunskapsteoretiska avsnittet behandlas begreppen kunskap och rättfärdigande samt deras relation till sanning. Vidare avhandlas frågor om kunskapens grunder, källor och räckvidd samt kunskapens sociala karaktär inklusive subjekts ansvar som kunskapssökare och -bärare.

Inom det vetenskapsfilosofiska avsnittet behandlas vetenskapens natur och epistemologi. Särskild tonvikt

läggs vid hypotesprövning och slutledning till den bästa förklaringen inom vetenskapen. Kursen tar vidare upp olika typer av förklaringar och filosofiska modeller för förklaring. Den ger en inledande översikt över två debatter: debatten om realism och anti-realism om teorier, samt debatten om vetenskapens rationalitet. Slutligen berör kursen vissa vetenskapskritiska argument och attityder.

Del 2: Logik I

Delkursen behandlar första ordningens logik.

Kursen presenterar de centrala begreppen logisk konsekvens, logisk sanning, logisk konsistens (motsägelsefrihet), logisk ekvivalens samt satisfierbarhet inom ramen för sats- och predikatlogik (med identitet). Kursen presenterar rigorösa definitioner av dessa språks syntax och semantik. Ett formellt härledningssystem för hela första ordningens logik presenteras, som utgår från semantiska tablåer (eller sanningsträd).

Ett avsnitt av kursen behandlar satslogik. Under detta avsnitt behandlas:

- det satslogiska språkets syntax och semantik, begreppet satslogisk konsekvens, giltighet och satisfierbarhet,
- översättning till satslogik, satslogisk analys av argument uttryckta i naturligt språk,
- semantiska tablåer,
- viktiga satslogiska lagar: de Morgans lag, distributiva lagar, mm.
- övningar i att använda tablåer för att bevisa enkla "generella" påståenden om giltighet och satisfierbarhet,

Ett avsnitt behandlar predikatlogik. Under detta avsnitt behandlas:

- predikatlogikens syntax och semantik, och kvantifikatorens mening,
- översättning till predikatlogiska språk,
- begreppet modell och sanning i en modell,
- begreppen predikatlogisk konsekvens, giltighet och satisfierbarhet,
- semantiska tablåer för predikatlogik,
- viktiga lagar: de Morgans lagar för kvantifikatorer, kvantifikatorekvivalenser,
- övningar i att använda predikatlogiken för att analysera argument uttryckta i naturligt språk.

Del 3: Logik II

Delkursen ger fördjupade kunskaper om första ordningens logik, och bygger vidare på innehållet i Logik I, 7.5 hp.

Med utgångspunkt i matematiskt exakta definitioner av syntax och semantik hos första ordningens logik får studenterna bekanta sig med begreppet strukturell induktion. Det predikatlogiska språket utökas med funktionssymboler. Kursen innehåller också en genomgång av grundläggande mängdlära. Den studerande får vidare fördjupa sin förståelse av det formella språket genom mer avancerade översättningsövningar mellan det logiska språket och ett naturligt språk (svenska eller engelska). Det härledningssystem som står i fokus under denna kurs är naturlig deduktion, och studenterna blir väl förtrodda med att bevisa giltighet i detta system, både i sats- och i predikatlogik.

Axiomatiska system presenteras översiktligt.

Den studerande får vidare fördjupa sin förståelse av det semantiska begreppet logisk konsekvens (och besläktade begrepp) genom bekantskap med några av dessa begrepps (metateoretiska) egenskaper, samt genom ytterligare övningar i att konstruera modeller för motexempel till formler som inte är logiskt sanna, och till ogiltiga argument.

Den begreppsliga skillnaden mellan den semantiska och den syntaktiska definitionen av logisk följd diskuteras, och relationerna mellan dessa två sorters definitioner beskrivs.

Del 4: Tidigmodern filosofi, 7.5 hp

Kursen behandlar västerländsk filosofi från den tidigmoderna perioden. Kursen täcker filosofi från mitten på 1500-talet fram till och med Immanuel Kant. Den inkluderar tänkare som Montaigne och hans skepticism, René Descartes, Baruch Spinoza och G.W. Leibniz. Kursen ger även en introduktion till den brittiska empirismen med tänkare som Thomas Hobbes, John Locke, George Berkeley och David Hume. Den slutar med en första inblick i Immanuel Kants kritiska filosofi.

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på delkurs 1 ska studenten kunna:

- redogöra för den klassiska kunskapsdefinitionen samt de problem den medför,
- redogöra för teorier om epistemiskt rättfärdigande och kunskapens grunder,
- redogöra för teorier om hur kunskap socialt sprids samt om den roll och ansvar som informanter och mottagare därmed har,
- redogöra för en inflytelserik teori om vad vetenskapliga förklaringar är, och redogöra för något som talar emot den,
- redogöra för grunderna i hypotesprövning,
- redogöra för vad slutledning till bästa förklaringen innebär,
- redogöra för vad en orsaksförklaring är,
- redogöra för huvuddragen i debatten om vetenskapsrealism, samt
- redogöra för huvuddragen i debatten om vetenskaplig rationalitet.

För godkänt resultat på delkurs 2 ska studenten kunna:

- uppvisa en förståelse av satslogikens språk - dess syntax och semantik,
- uppvisa en förståelse av det predikatlogiska språket - dess syntax och semantik,
- översätta mellan naturligt språk och sats- och predikatlogik (med identitet),
- uppvisa kännedom om grundläggande egenskaper hos relationen logisk följd och hos begreppen logisk sanning, logisk ekvivalens, och logisk konsistens, samt hur dessa begrepp är relaterade till varandra,
- bevisa giltighet hos argument i både sats- och predikatlogik (med identitet),
- påvisa ogiltighet hos argument i både sats- och predikatlogik, genom att konstruera motexempel.

För godkänt resultat på delkurs 3 ska studenten kunna:

För godkänt resultat på delkurs 3 ska studenten kunna:

- uppvisa en fördjupad förståelse av första ordningens logiks syntax, grammatik och semantik,
- uppvisa förståelse av hur strukturella induktionsbevis fungerar,
- bemästra mer avancerade översättningar mellan naturligt språk och första ordningens logik,
- uppvisa en förståelse av begreppet härledningssystem,
- genomföra korrekta bevis både i satslogik och i predikatlogik i naturlig deduktion
- uttrycka sig med mängdteoretisk terminologi och notation och visar förtrogenhet med grundläggande mängdteoretiska operationer
- kunna applicera satslogik och predikatlogik för att analysera argument uttryckta i naturligt språk.

För godkänt resultat på delkurs 4 ska studenten kunna:

- i skrift och med egna ord redogöra för de mest centrala av de filosofiska frågeställningar som engagerade filosofer under den tidigmoderna perioden,
- i skrift och med egna ord redogöra för de mest inflytelserika filosofiska teorierna och positionerna som försvarades av filosofer från den tidigmoderna perioden, samt de argument de använde för att försvara dessa,

- i skrift och med egna ord redogöra för begreppsbyggnad som är avgörande för att förstå frågeställningar, teorier och argument från den tidiga moderna perioden.

Undervisning

På delkurserna 1 och 4 utgörs undervisningen av *föreläsningar, grupparbeten och seminariediskussioner*.

På delkurs 2 och 3 utgörs undervisningen av *föreläsningar och övningar*.

Gemensamt för samtliga delkurser:

Närvaro på 50 % av lektionstillfällena (alla typer inräknade och väger lika mycket) är obligatorisk. Högst 70% frånvaro kan kompenseras, genom en skriftlig extrauppgift.

Undervisningen sker på det språk som är angivet för respektive tillfälle för kursen.

Undervisningen sker på distans eller på campus enligt angivelse för respektive kurstillfälle.

För mer detaljerad information hänvisas till kursbeskrivningen. Kursbeskrivningen finns tillgänglig på www.philosophy.su.se senast en månad före kursstart.

Kunskapskontroll och examination

a) Examinationsformer

Samtliga delkurser examineras genom salstentamen.

Vid kurstillfällena som ges på engelska sker examination på engelska. Där examinator bedömer det lämpligt kan examination på svenska erbjudas.

Vid kurstillfällena som ges på svenska sker examination på svenska. Där examinator bedömer det lämpligt kan examination på annat språk erbjudas.

Om student har giltigt intyg med rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinatorn rätt att ge ett anpassat prov eller låta studenten genomföra provet på ett alternativt sätt.

För mer detaljerad information om examinationerna hänvisas till kursbeskrivningen.

b) Betygsskala

Betygsättning sker enligt en målrelaterad sjugradig betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Fx= Underkänd, något mer arbete krävs

F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

c) Betygskriterier

De skriftliga betygskriterierna meddelas studenterna vid kursstart. Meddelade målrelaterade betygskriterier är bindande.

d) Slutbetyg

För att få godkänt slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på varje delkurs, samt fullgjord närvaro.

Om studentens närvaro på en delkurs ligger i intervallet 30-49% erbjuds möjlighet till att skriva en kompensationsuppgift. Om studenten har lägre närvaro än 30% men särskilda skäl föreligger kan examinator medge möjlighet till kompensationsuppgift.

Bokstavsbetygen A-E omvandlas till siffrorna 5-1 och sammanräknas till ett medelbetyg där man även väger det antal högskolepoäng som respektive del av kurs utgör av hela kursens poängantal. Betyget på hela kursen sätts således genom ett viktat genomsnitt av delkurserna. Gångse avrundningsregler tillämpas.

Delkurs som tillgodoräknats utesluts ur sammanvägningen för slutbetyg.

e) Underkännande

För varje kurstillfälle och delkurs ska i normalfallet minst tre examinationstillfällen erbjudas inom ett år. Det läsår kurstillfälle saknas erbjuds minst ett examinationstillfälle.

Studera som fått betyget Fx eller F på prov två gånger i rad av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd vid nästkommande prov, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan om detta ska göras till institutionsstyrelsen.

f) Kompletteringsuppgifter

Möjlighet till komplettering av betyget Fx upp till godkänt betyg ges inte på någon av delkurserna på denna kurs.

Övergångsbestämmelser

När kursplanen är upphävd har studenten rätt att examineras en gång per termin enligt föreliggande kursplan under en avvecklingsperiod på tre terminer.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Denna kursplan ersätter FITF1L.

Kursen ingår i kandidatprogrammet Logik, filosofi och matematik, 180 högskolepoäng.